

УДК 656.135.073

Лужанська Н.О., канд. техн. наук, доцент
natali.luzhanska@gmail.com

Волинець Я.Є., студентка

Національний транспортний університет, м. Київ, yana8b@ukr.net

ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МИТНИХ СКЛАДІВ В УКРАЇНІ

Митний склад — це спеціально обладнане приміщення, в якому товари можуть зберігатися під митним контролем без сплати митних платежів і податків до моменту їх декларування для вільного обігу, реекспорту або іншого митного режиму [1].

До переваг діяльності митних складів в Україні належать такі чинники: оптимізація логістичних витрат за рахунок зберігання великих партій товарів з подальшим частковим розмитненням; можливість відтермінування сплати мит та податків; гнучке управління товарними запасами; можливість зміни напрямків поставок (на внутрішній ринок або на реекспорт); підвищення конкурентоспроможності компаній, які можуть швидко реагувати на зміни ринку без обов'язкової сплати мит одразу; безпечне зберігання під контролем митниці.

Також є ряд недоліків: потреба в ліцензуванні та дотриманні вимог митниці; регулярні перевірки та звітність, які потребують додаткового адміністрування; нерівномірність регіонального розташування; потенційні затримки у доступі до товару через контроль митних органів; обмеження щодо деяких типів товарів (наприклад, швидкопсувні).

Доцільність функціонування митних складів обумовлена тим, що вони є важливими для бізнесу, що працює у зовнішньоекономічній діяльності. У контексті зростання обсягів міжнародної торгівлі та посилення вимог до швидкості й гнучкості поставань, послуги митних складів стають усе більш затребуваними. Це підтверджується динамікою збільшення кількості митних складів в Україні, що відображає зростаючий попит з боку бізнесу на такі логістичні рішення (рис. 1). Графік створено на основі реєстру митних складів Державної митної служби України від 01.04.2025 року [2].

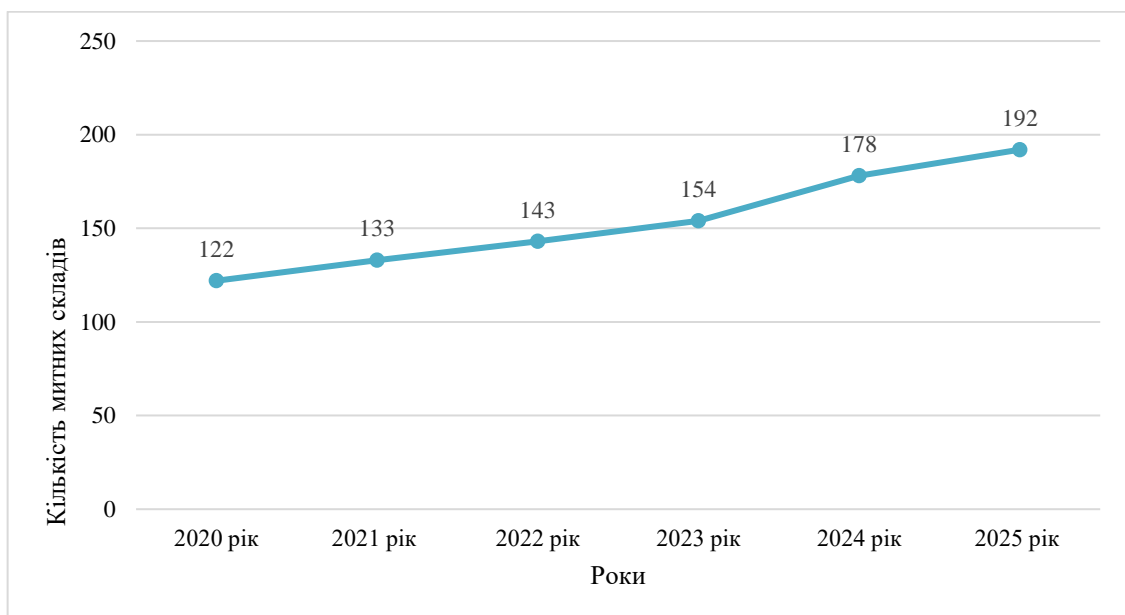

Рис. 1 – Кількість митних складів в Україні за 2020-2025 роки

За даними графіку спостерігається стабільна тенденція до зростання кількості митних складів: з 122 у 2020 році до 192 у 2025 році. Це свідчить про послідовне зростання попиту на послуги митного складування, що може бути зумовлене активізацією зовнішньоекономічної діяльності, потребами в безперервному зберіганні та обслуговуванні товарів в умовах воєнного стану та перебудови логістичних ланцюгів, а також підвищенням ефективності митного контролю.

Разом з тим цікавою особливістю діяльності митних складів є регіональна нерівномірність їх розміщення (рис. 2). Діаграма створена на основі даних реєстру митних складів Державної митної служби України від 01.04.2025 року [2].

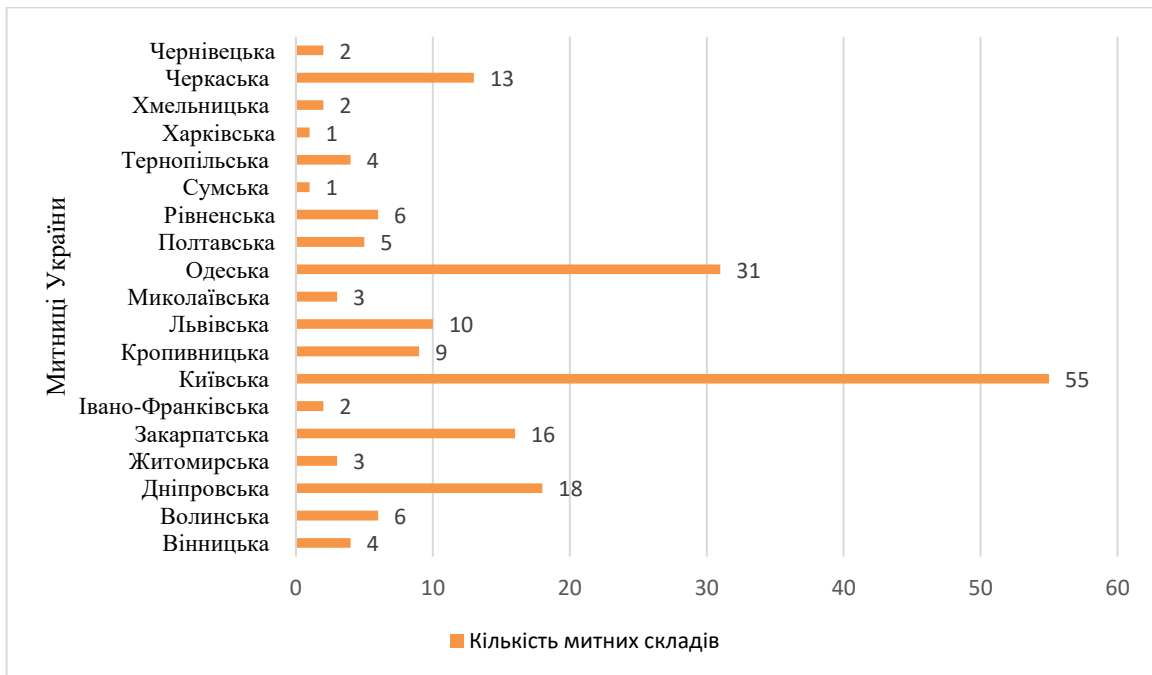

Рис. 2 – Кількість митних складів в Україні за регіонами

Регіональний розподіл митних складів демонструє значну нерівномірність. Найбільша кількість складів зосереджена у Київській області (55 складів) та Одеській області (31 склад), що пояснюється високим рівнем економічної активності, наявністю ключових транспортних вузлів, міжнародних митниць та логістичних центрів. В інших регіонах, таких як Тернопільська, Рівненська та Хмельницька області, кількість митних складів є мінімальною — від 1 до 2 об'єктів. Така ситуація вказує на потенціал для розвитку митної інфраструктури у цих регіонах, що, своєю чергою, може сприяти економічній децентралізації та підвищенню інвестиційної привабливості.

Таким чином, функціонування митних складів в Україні є цілком доцільним. По-перше, воно відповідає реальному попиту з боку суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. По-друге, зростання кількості складів підтверджує зацікавленість інвесторів у цьому секторі. По-третє, розвиток митної інфраструктури, особливо в регіонах із недостатнім покриттям, може стати важливим чинником регіонального економічного зростання, створення нових робочих місць і оптимізації логістичних процесів.

Список посилань

1. Митний кодекс України: Закон України №4495-VI від 13.03.2012 р. [Електронний ресурс] // Голос України. – 2012, 21 квітня – №73. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
2. Сайт Державної митної служби України. Доступ за посиланням: <https://customs.gov.ua/> (Дата звернення: 01.04.2025)